

functionaris van het Internationale Rode Kruis). In de weken voor zij in Theresienstadt verschenen (het bezoek vond plaats op 23 juni), werden alle straten van het ghetto schoongemaakt, er werd een parkje met banken en rozenstruiken aangelegd, er verrees een houten muziekpaviljoen en er kwamen een speelplaats voor kinderen, een crèche en een 'Gemeinschaftshaus'. Op tal van plaatsen in het stadje werden voorts wegwijzers opgericht die van bloembakken en houtsnijwerk voorzien waren. De *Lagerkommandant* had tevoren bepaald, welke 'woningen' hij aan de delegatie zou tonen: die werden keurig ingericht – wat de overige 'woningen' betrof, beperkte hij zich er toe, te gelasten dat de onderste verdiepingen er in de straten die de delegatie zou passeren, aan de buitenkant keurig moesten uitzien: nette gordijnen, hier en daar bloemen in de vensters. Daags voor de 23ste juni werden in die straten de trottoirs met groene zeep gewassen. Wat de ghettobevolking tijdens het bezoek van de delegatie doen moest, was toen al zorgvuldig gerepeteerd: er zou een concert gegeven worden en er zouden een toneelvoorstelling en een sportmanifestatie plaatsvinden. Op de 23ste juni had de ghettopolitie overigens instructie, ghettobewoners die er ziek of vervallen uitzagen, met geweld van de straten te verwijderen. In de dagen vóór de 23ste verscheen tenslotte de *Lagerälteste* in elke kazerne om er mee te delen dat niemand verlof had, op eigen initiatief ook maar een woord met de delegatie te wisselen, elke overtreding van dat verbod zou tot zware straffen voor het gehele ghetto leiden – naast de *Lagerälteste* stond dreigend de SS-officier die *Lagerkommandant* was.

Het bezoek van de delegatie verliep geheel volgens de plannen van deze regisseur. Slechts één Jood, de *Lagerälteste*, mocht de twee Denen en de Zwitser vergezellen; de *Lagerkommandant* had hem daags tevoren, ietwat onvoorzichtig, een blauw oog geslagen, maar hij had een jacquet aan en een auto tot zijn beschikking – en hij kon geen woord met de delegatie wisselen zonder dat er een SS'er bij stond. Enkele Deense Joden beperkten zich tot de bedeesde mededeling dat de toestanden het laatste halve jaar verbeterd waren. De delegatie constateerde dat de ghettobevolking onder een zekere 'psychische druk' stond (dat vermeldde zij ook in haar rapport), maar zij werd overigens volledig misleid.

Een veel grondiger misleiding van de buitenwereld was het doel van de documentaire film (ze is, in tegenstelling tot de in opdracht van Gemmeke vervaardigde Westerbork-film, verloren gegaan) die kort na het bezoek van de delegatie van het Internationale Rode Kruis in voorbereiding werd genomen – geen wonder ook: de 'coulissen' die voor dat bezoek opgetrokken waren, konden voor de film ('*Hitler schenkt den Juden eine Stadt*') gebruikt worden. Het draaiboek werd samengesteld door een Praagse architect, door